

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/160838,Odszedl-na-wieczna-warte-ostatni-z-Cichociemnych-mjr-Aleksander-Tarnawski-ps-Uplaz.html>
19.05.2024, 23:52

Odszedł na wieczną wartość ostatni z Cichociemnych - mjr Aleksander Tarnawski, ps. „Uplaz”

W wieku 101 lat zmarł mjr Aleksander Tarnawski, ps. „Uplaz” - ostatni żyjący Cichociemny, urodzony w Słocinie, mieszkający od lat w Gliwicach.

4 marca 2022 r. w wieku 101 lat zmarł mjr Aleksander Tarnawski, ps. „Uplaz” - ostatni żyjący Cichociemny.

Aleksander Tarnawski urodził się 8 stycznia 1921 r. w Słocinie, w pow. rzeszowskim, obecnie Rzeszów. W 1938 r. ukończył gimnazjum w Chorzowie i rozpoczął studia na Wydziale Chemii Uniwersytetu Lwowskiego. Po wybuchu wojny, w październiku 1939 r., przedostał się przez Węgry do Francji, gdzie został przydzielony do 1. Dywizji Grenadierów. Po ewakuacji do Wielkiej Brytanii dostał przydział do 16. Brygady Pancерnej, gdzie szkolono go do zadań specjalnych, a później do 1. Dywizji Pancерnej. Przeszedł intensywne szkolenie dla Cichociemnych. W nocy z 16 na 17 kwietnia 1944 r. samolot Halifax JP 181 z 300 Dywizjonu Bombowego z alianckiej bazy w Brindisi we Włoszech dokonał zrzutu grupy Cichociemnych. W operacji „Weller 12” do okupowanej Polski trafili podporucznicy: Gustaw Heczko „Skorpion”, Stefan Górski „Brzeg”, Marian Kuczyński „Zwrotnica” oraz Aleksander Tarnawski „Uplaz”. Zrzut przyjął placówka odbiorcza „Kanapa” znajdująca się w okolicach Baniochy w pow. grójeckim.

Mjr Aleksander Tarnawski. Fot. PAP/L. Szymański

Po powrocie do Polski Aleksander Tarnawski dostał przydział do okręgu AK Nowogródek. Należał do komandosów polskiego podziemia, był oficerem Armii Krajowej, kapitanem broni

pancernej, wykonywał trudne misje konspiracyjne, a także zajmował się szkoleniem żołnierzy AK oraz walką z partyzantką sowiecką.

17 stycznia 1945 r. do niemal doszczętnie zniszczonej Warszawy wkroczyli żołnierze 1. Armii Wojska Polskiego. Aleksander Tarnawski na własne oczy widział zrujnowaną, pustą stolicę.

Po wojnie ukrywał swoją przeszłość. Zamieszkał w Gliwicach, ukończył chemię na Politechnice Śląskiej. Swoje życie zawodowe związał z Politechniką Śląską, Instytutem Metali Nieżelaznych i Instytutem Przemysłu Tworzyw i Farb w Gliwicach. Dopiero w latach osiemdziesiątych otwarcie przyznał, że był jednym z 316 Cichociemnych.

Aleksander Tarnawski został patronem specjalnej jednostki wojskowej GROM. 7 września 2014 r., w wieku 93 lat, wykonał w tandemie spadochronowym skok z żołnierzami jednostki GROM. W 2016 r. ukazał się wywiad rzeka z Tarnawskim pt. „Ostatni. Historia cichociemnego Aleksandra Tarnawskiego, pseudonim Uptaz”. W 2018 r. otrzymał awans na stopień majora.

W swoim życiu propagował tradycje patriotyczne, szczególnie wśród młodzieży, za co 2019 r. został uhonorowany Buzdyganem za „przekazywanie następnym pokoleniom, na czym polega ciche bohaterstwo”. Za zasługi w walce o niepodległość był kilkakrotnie odznaczany m.in. Krzyżem Walecznych. Uhonorowano go również Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.